

Naam van het project: "Cultuurtraject Compaen"

Culturele instellingen: Fluxus en de Kade (Zaanse Connectie)

School VO: Compaen Nieuwendam

Schooltype en leerjaar: VMBO leerjaar 1

Doel van het project: Het doel van het Cultuurtraject is leerlingen kennis en ervaring laten opdoen met de verschillende kunstdisciplines in een doorlopende leerlijn. Zowel de lessen door de kunstvakdocenten als de workshops door professionele kunstenaars bouwen steeds voort op eerder aangeboden lesstof, vaardigheden en technieken.

Welke kunst- en/of erfgoeddisciplines komen bij het project aan bod?

Het Cultuurtraject biedt kennis en ervaring op het gebied van verschillende kunstdisciplines. De verschillende disciplines zijn: beeldende kunst, drama, muziek, dans en audiovisueel. De motivatie hiervoor is dat de verbinding tussen de disciplines centraal staat in het Cultuurtraject. Daarnaast vinden we het belangrijk dat leerlingen zich breed kunnen oriënteren op het gebied van de kunsten.

Wat is het artistiek inhoudelijke doel en wat zijn de pedagogische doelen van het project?

Algemeen: In leerjaar 1 zullen de leerlingen deelnemen aan veelal actieve vormen van kunstbeoefening of zullen op een actieve manier worden aangezet tot het verwerven van inzicht in het kunstproces. Dit vindt zowel plaats tijdens de projectblokken Kunst en Cultuur in school als tijdens de workshops van de Zaanse Connectie buiten school. In leerjaar 2 zal de school talentgroepen aanbieden waarbij de leerling zich kan verdiepen in zijn of haar keuze. Voor de leerlingen die hebben gekozen voor Kunst en Cultuur zal de aandacht worden verlegd naar het 'kunstbedrijf', voor een kijkje in de professionele keuken van de discipline waar zij in leerjaar 1 mee hebben kennisgemaakt. Een verbreding van het programma zal plaatsvinden met het examenvak CKV, bijvoorbeeld door middel van het Rondje Cultuur voor leerjaar 3. Het Rondje Cultuur heeft een scharnierfunctie en vormt een overgang tussen het Cultuurtraject in de onderbouw naar het vak CKV in de bovenbouw. De ontwikkeling van het Cultuurtraject zal worden opgenomen in het schoolbeleidsplan en lesprogramma van het nieuwe leergebied Kunst en Cultuur. Met het Cultuurtraject worden op verschillende terreinen belangrijke doelstellingen bereikt.

Artistiek inhoudelijk: Enerzijds biedt het aanbod van het Cultuurtraject de mogelijkheid om leerlingen op een aansprekende manier te laten kennismaken met verschillende kunstdisciplines. Actieve deelname door leerlingen, het zelf doen, levert een belangrijke bijdrage aan de betrokkenheid van leerlingen bij het ontstaansproces van het projectresultaat en hun eigen creatieve ontwikkeling. Het concrete resultaat is een interdisciplinaire theatervoorstelling waarbij alle projectresultaten (o.a. spel, dans, muziek en decor) in een gezamenlijke eindpresentatie van de leerlingen een plek krijgen. Het centrale thema van het Cultuurtraject is 'connectie'. Hierbij valt te denken aan de voorstelling "Romeo & Julia" met 'liefde' als rode draad door de voorstelling maar ook in concrete zin de verbinding tussen de verschillende kunstdisciplines.

Pedagogisch: Anderzijds bieden de projecten een uitgelezen kans om verschillende doelstellingen op pedagogisch gebied te bereiken. Alle projecten staan in het teken van het aanleren van vaardigheden zoals onderlinge samenwerking en jezelf of als groep presenteren. Leerlingen leren door het gebruik van elementaire vaardigheden de zeggingskracht van verschillende kunstdisciplines te onderzoeken en toe te passen om eigen gevoelens uit te drukken, ervaringen vast te leggen, verbeelding vorm te geven en communicatie te bewerkstelligen. Daarnaast staat het thema 'connectie' centraal en de daarmee onlosmakelijk verbonden integratie van verschillende disciplines in een voorstelling. Leerlingen leren hierdoor de samenhang te ontdekken in de verschillende disciplines binnen de kunsten en het nieuwe leergebied Kunst en Cultuur.

Wat zijn de beoogde projectresultaten?

Het beoogde projectresultaat verschilt per activiteit en per culturele instelling maar zal uiteindelijk resulteren in een interdisciplinaire theatervoorstelling uitgevoerd door leerlingen. In de bijlagen is een overzicht opgenomen van het Cultuurtraject voor leerjaar 1 waarin de activiteiten duidelijk zijn omschreven.

Hoeveel leerlingen zullen deelnemen aan het project?

Alle leerlingen van leerjaar 1 in het schooljaar 2009-2010. Dit zijn volgens de voorlopige prognose ongeveer 150 leerlingen.

Op welke manier stemt u uw project af op de doelgroep?

Compaen voert een actief beleid met betrekking tot het ontwikkelen en implementeren van het leergebied Kunst en cultuur in de onderbouw. Vanaf dit schooljaar 2008 -2009 worden er projectblokken in carrousel aangeboden in leerjaar 1. Leerlingen krijgen gedurende 9 weken een projectblok Kunst en Cultuur en vervolgens een projectblok Taalrijk, Sport en Science aangeboden. Een schooljaar heeft 36 weken, er zijn 4 profielen en leerjaar 1 heeft doorgaans 8 klassen. Er zijn dus 4 projectblokken Kunst en Cultuur per schooljaar waarbij 2 klassen per projectblok het Cultuurtraject zullen doorlopen. Afstemming met de doelgroep vindt plaats tijdens het projectblok Kunst en Cultuur door de kunstvakdocenten op school en tijdens workshops door de workshopdocenten van de Zaanse Connectie.

De groep leerlingen kunnen zich, na een introductie door de betrokken workshopdocenten, inschrijven voor Spel, Dans, Muziek of Productie. Daarnaast krijgen de leerlingen 4 korte 'snuffelworkshops' (in een carrousel) waarin ze met dezelfde workshopdocenten nog even een kijkje nemen achter de schermen van hun professie. Door deze op maat gemaakte 'kick-off' van het Cultuurtraject heb je volop de mogelijkheid om het helemaal toe te snijden op de belevingswereld van de doelgroep. Na deze zogenaamde 'snuffelworkshops' kunnen de leerlingen een bewuste keuze maken voor Spel, Dans, Muziek of Productie op basis van hun eigen voorkeuren en interesses. Door de samenwerking met de Zaanse Connectie en professionals is dit het schoolvoorbeeld van betekenisvol leren in een levensechte context.

Inbedding

Het Cultuurtraject biedt een context om leerlingen gemotiveerd kennis en vaardigheden toe te laten passen uit specifieke kunstdisciplines maar ook algemene (gedrags-)vaardigheden. De brede oriëntatie vinden we belangrijk omdat het leerlingen sterker maakt in hun expressie en communicatie. Daarnaast bevordert de samenwerking met de Zaanse Connectie het culturele bewustzijn en de zelfstandige cultuurparticipatie van de leerlingen in de toekomst. De leerlingen zijn namelijk zowel bekend geraakt met de verschillende disciplines als met de verschillende culturele instellingen in hun woon- en leefomgeving en hun culturele aanbod. De samenwerking met professionele kunstenaars vergroot de inbedding van het project omdat het project tevens een soort van "scholing" vormt voor de kunstvakdocenten.

Wie werken er samen bij de ontwikkeling en uitvoering van het project en welke taken hebben de samenwerkende partijen?

Compaen, locatie Nieuwendam is een school voor VMBO in Zaandam. Compaen is een openbare school. Dit houdt in dat de school open staat voor elke leerling ongeacht herkomst of levensbeschouwing. Leerlingen afkomstig uit verschillende milieus en culturen gaan respectvol met elkaar en met de achtergronden en overtuigingen van elkaar om. Binnen de vernieuwde onderbouw (leerjaar 1 en 2) willen we meer samenhang in het programma aanbrengen en meer ruimte bieden voor het aanleren van algemene vaardigheden. Dit wordt bereikt door meer te gaan werken in leergebieden en projecten. Voor het schooljaar 2008-2009 zal het schoolgebouw in fysieke zin worden aangepast voor de nieuwe ontwikkelingen. De cultuurcoördinator heeft de taak om het Cultuurtraject te ontwikkelen en te coördineren. De kunstvakdocenten van Compaen ontwikkelen het curriculum van het projectblok Kunst en Cultuur dat gekoppeld is aan het Cultuurtraject. Daarnaast verzorgen de kunstvakdocenten de begeleiding tijdens het projectblok Kunst en Cultuur en het Cultuurtraject.

De workshopdocenten van de Zaanse Connectie verzorgen de introductie, workshops, facilitaire dienstverlening en technische ondersteuning van het Cultuurtraject. De Zaanse Connectie is een samenwerkingsverband tussen de verschillende Zaanse culturele instellingen:

De Kade is in 1997 ontstaan uit het voormalige jongerencentrum Drieluik. De Kade is het pop- en dancepodium van de Zaanstreek. De Kade biedt een brede programmering, waarin plaats is voor zowel lokale acts als grote nationale en internationale artiesten. De Kade heeft een sterke popculturele functie voor de gehele Zaanstreek.

Fluxus is het centrum voor de kunsten van Zaanstad. Het is in maart 2000 ontstaan uit een fusie van de Gemeentelijke Muziekschool, Komma en Kunst In School. Na de fusie zijn zij verder gegaan onder de naam Fluxus, genoemd naar de gelijknamige kunststroming uit de jaren 60. Fluxus is het centrum in Zaanstad waar iedereen terecht kan om cursussen en opleidingen te volgen in alle kunstdisciplines.

Wat is de taakinbreng van de kunstvakdocenten?

De ontwikkeling van het curriculum voor het projectblok Kunst en Cultuur dat gekoppeld is aan het Cultuurtraject. Daarnaast de begeleiding van leerlingen tijdens het projectblok Kunst en Cultuur en het Cultuurtraject. Het betreft hier de introductie, workshops en de uitvoering van de eigen voorstelling.

Wat is de taakinbreng van de workshopdocenten?

De betrokken workshopdocenten zijn allen professionele kunstenaars en verzorgen dus de verschillende workshops. Daarnaast geven zij een soort van "scholing" aan de kunstvakdocenten bijvoorbeeld de kunstvakdocent, die de decors tijdens zijn lessen Kunst en Cultuur voor zijn rekening neemt met de leerlingen, krijgt tevens "scholing" op het gebied van licht- en geluidstechniek van de workshopdocent.

Op welke manier wordt het proces vastgelegd?

Gedurende het Cultuurtraject zullen de leerlingen hun ervaringen vastleggen in hun portfolio. Het is de tevens de bedoeling dat er een 'making-off' film en DVD-registratie van de eigen voorstelling wordt gemaakt. Daarnaast zullen zowel de kunstvakdocenten van Compaen als de workshopdocenten van de Zaanse Connectie hun bevindingen, sterke en zwakke punten vastleggen op schrift voor de evaluatie.

Op welke wijze worden de resultaten en het proces geëvalueerd?

Er zal na elk projectblok van 9 weken een evaluatie plaatsvinden tussen de cultuurcoördinator van Compaen, de contactpersoon van de Zaanse Connectie en de consulent voortgezet onderwijs van steunfunctie-instelling Fluxus. Hieruit zullen verbeterpunten naar voren komen die moeten worden doorgenomen met zowel de kunstvakdocenten van Compaen als de workshopdocenten van de Zaanse Connectie en vervolgens worden doorgevoerd in het volgende projectblok. Uiteindelijk zullen alle verbeterpunten het daaropvolgende moeten worden doorgevoerd en een start worden gemaakt met het overdraagbaar maken van het project voor collega VO scholen.